

רע"פ 7775/21 - איימנריאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7775/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: איימנריאן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ת 19769-07-21 מיום 13.10.2021 שניתן על ידי כב' השופט העמית י' צלקובניק; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד ג'ובראן מכלוף

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט העמית י' צלקובניק) בעפ"ת 19769-07-21 מיום 13.10.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו, החלטתו בבקשה לחזרה מהודאה וגזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה מחוז מרכז (כב' השופטת מ' כהן) בפ"ל 6005-02-19 מיום 16.4.2019, 8.2.2021 ו-24.5.2021, בהתאמה.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, הגשת בקשה לרישיון בזמן פסילה ונהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיפים 67 ו-66 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 וסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, בהתאמה.

עמוד 1

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 7.11.2017 נפסל המבקש לנהיגה, בנוכחותו, למשך 16 חודשים (פ"ל 390-07-17; להלן: תקופת הפסילה). ביום 30.8.2018, הונפק למבקש רישיון נהיגה בידי רשות הרישוי, וזאת מבלי שהודיע לה בדבר היותו פסול לנהיגה כאמור, ולאחר שלמד נהיגה בזמן תקופת הפסילה. בהמשך לכך, ביום 12.2.2019, נהג המבקש ברכב פרטי בכפר קאסם, ביודעו כי הוא פסול לנהיגה וללא ביטוח בר תוקף.
3. תחילה יוצג המבקש בידי עו"ד עאסי בלאל (להלן: עו"ד בלאל). לאחר מכן יוצג המבקש בידי עו"ד ריאל באדר (להלן: עו"ד באדר), שהודיע לבית משפט השלום ביום 4.3.2019 כי המבקש כופר בכתב האישום, למעט בדבר עצם הנהיגה ברכב. בדיון שנערך ביום 16.4.2019 יוצג המבקש בידי עו"ד נידאל שלבי (להלן: עו"ד שלבי), "בשם עו"ד באדר ריאל", שהודיע לבית המשפט כי המבקש חוזר בו מכפירתו. במהלך הדיון אישר המבקש כי הוא "אכן מודה בכתב האישום", ובהמשך לכך הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן.
4. בתסקיר מיום 15.9.2019 (להלן: התסקיר הראשון) המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון ב-3 חודשים לצורך אבחון המערער. לצד זאת צוין במסגרת התסקיר הראשון, בין היתר, כי המבקש "מקבל אחריות על ביצוע העבירה, אם כי מסביר כי למיטב ידיעתו הינו פסול לתקופה של 12 חודשים וכי חזר לנהוג אחרי סיום תקופת המלווה". כן התרשם שירות המבחן כי המבקש מקל ראש ביחס להתנהלותו בתחום התעבורה. בדיון שהתקיים ביום 18.9.2019, בו יוצג המבקש שוב בידי עו"ד בלאל, ניתנה הסכמתו לדחיית הדיון כאמור. ביום 10.12.2019 התקבל תסקיר משלים בעניינו של המבקש (להלן: התסקיר המשלים), בו הומלץ כי תוטל עליו "ענישה מוחשית וקונקרטיית בדמות עבודות שירות על מנת לחדד לו חומרת התנהגותו במישור התעבורה...".
5. גם בדיון שנערך ביום 26.1.2020 יוצג המבקש בידי עו"ד בלאל, שציון, בין היתר, כי "העו"ד הקודם ניהל דיון טען שהוא חוזר מכפירה. הנאשם בעצמו אומר שהוא לא נתן הסכמה כזו". בדיון שהתקיים למחרת היום ייצג את המבקש עו"ד ג'ובראן מכלוף (להלן: עו"ד ג'ובראן). ביום 30.1.2020 הגיש עו"ד ג'ובראן בקשה לחזרה מהודאה, בה נטען כי המבקש סבר שתקופת הפסילה נסתיימה; כי המבקש לא הבין שהוא הודה בעובדות האישום; כי המבקש לא הבין את משמעות ההודאה שעו"ד שלבי מסר מטעמו; וכי המבקש לא חתם על יפוי כוח לעו"ד שלבי. לאחר שקיים דיון בעניין נסיבות מתן ההודאה, במהלכו נחקרו המבקש ועו"ד שלבי, החליט בית המשפט ביום 8.2.2021 על דחיית הבקשה לחזרה מהודאה (לעיל ולהלן: ההחלטה בבקשה לחזרה מהודאה). זאת, בין השאר, מן הטעמים הבאים: בקשה זו הוגשה רק לאחר קבלת התסקיר המשלים - שכלל המלצה בדבר ענישה "מוחשית וקונקרטיית"; הייצוג בידי עו"ד שלבי נעשה כדיון ובהתאם לייפוי הכוח שניתן לעו"ד באדר; המבקש הבין היטב את פשר הודאתו; וכי לא סופק מטעם המבקש כל הסבר לטענתו כי הבין שתקופת הפסילה הסתיימה.
6. ביום 24.5.2021 ניתן גזר דינו של בית משפט השלום (להלן: גזר הדין), במסגרתו הטיל על המבקש את העונשים הבאים: 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות; הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים בחופף למאסר שהוטל; פסילה בפועל לתקופה של 5 שנים, בניכוי תקופת הפסילה שרוצתה ובמצטבר לכל פסילה אחרת; הפעלת פסילה מותנית בת 6 חודשים במצטבר; ומאסר מותנה בן 12 חודשים לתקופה של 3 שנים. כחלק מהכרעתו התחשב בית המשפט, מחד גיסא, ב"עברו התעבורתי המכביד" של המבקש ובכך שהתנהגותו "משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית משפט", ומאידך גיסא, בגילו הצעיר ובנסיבותיו האישיות הקשות - כפי שעלו מתסקירי שירות המבחן.
7. רעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין, ההחלטה בבקשה לחזרה מהודאה וגזר הדין,

נדחה. בפסק דינו קבע בית משפט קמא כי לא מצא נימוקים מיוחדים לבקשת המבקש לחזור בו מהודאתו. זאת, משבית משפט השלום ביסס את הכרעתו בעניין על הודאתו המפורשת של המבקש לפניו ועל עדותו של עו"ד שלבי, שנמצאה כמהימנה. כן קבע בית המשפט כי היעדר ייפוי כוח לעו"ד שלבי אינו מונע את אפשרות ייצוגו של המבקש על ידו; כי יש לדחות את הטענה לפיה המבקש כפר בהודאתו במסגרת התסקיר הראשון; כי אין חולק שהמבקש היה מודע לתקופת הפסילה; וכי המבקש לא היה רשאי להניח שהרישיון שהונפק לו הוא בתוקף. אשר לערעור על חומרת העונש קבע בית משפט קמא כי בית משפט השלום נהג במבקש לקולה וכי אין מקום להקלה נוספת עמו. זאת, משעה שהוא אינו מראה נכונות אמיתית לשנות דרכיו, בהינתן הרשעותיו הקודמות בעבירות מסוג זה וההתחשבות לה זכה במסגרתן.

8. המבקש לא השלים עם פסק דין זה. מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי וכן בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין.

נימוקי הבקשה

9. לטענת המבקש, בקשתו מעלה שאלות עקרוניות, החורגות מענייני הפרטני, והן: ראשית, האם מוסמך עורך-דין לייצג נאשם בהליך פלילי, מבלי שניתן לו ייפוי כוח ומבלי שהנאשם הצהיר מפורשות על ייצוגו. בהקשר זה טוען המבקש, כי טעה בית משפט קמא עת אישר את ייצוגו בידי עו"ד שלבי ללא ייפוי כוח חתום; שנית, פסק דינו של בית משפט קמא התעלם מההלכה בע"פ 3754/91 סמחאת נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(5) 798 (1991), לפיה יש לבחון בקשה לחזרה מהודאה באמות מידה שונות כאשר זו מוגשת עובר למתן גזר הדין. עוד נטען כי על בית משפט השלום היה לברר את טענות החפות שבפיו מיוזמתו, לאחר העלאתן לפני שירות המבחן; ושלישית, היעדר קיומו של היסוד הנפשי בעבירות של נהיגה בזמן פסילה והוצאת רישיון תוך העלמת הפסילה.

דין והכרעה

10. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

11. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים המעלים שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם של הצדדים, או במקרים בהם מתעורר חשש לאי צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 7632/21 אבן ברי (בררי) נ' מדינת ישראל (10.11.2021)). עניינו של המבקש אינו נמנה על מקרים אלו וכל טענותיו נטועות בנסיבות המקרה הפרטני, באופן שאינו מצדיק מתן רשות ערעור.

12. מעבר לנדרש, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות אף לגופה. טענותיו של המבקש נדונו לעומקן ונדחו בידי הערכאות קמא, כדון, על בסיס ממצאי עובדה ומהימנות אותם קבע בית משפט השלום בעניין. ברי, כי ערכאת הערעור תמנע מלהתערב בממצאים כאמור, בוודאי ב"גלגול שלישי" (רע"פ 54/20 נקש נ' מדינת ישראל(6.1.2020)). לעניין עיתי העלאת הבקשה לחזרה מהודאה, ייאמר כי אין די בכך שזו הוגשה בטרם מתן גזר הדין כדי לקבלה באופן אוטומטי. בית משפט השלום בחן את המניע שהוביל את המבקש להגיש את בקשתו, לא השתכנע כי עסקינן ברצון כן ואמיתי לחזור מהודאת שווא והתרשם כי מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית (ראו לשם השוואה: ע"פ 6028/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10(20.3.2014)). בנסיבות אלה בדין נדחתה הבקשה.

13. אשר לערעור על חומרת העונש, הרי שרשות ערעור במקרים מסוג זה תינתן במקרים חריגים בלבד, בהם

ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה הראויה או המקובלת (רע"פ 8847/17 סלימאן נ' מדינת ישראל(27.11.2017)). סבורני כי מקרה זה אינו בא בגדר מקרים חריגים אלו (ראו והשוו: רע"פ 1883/19 ביטון נ' מדינת ישראל (28.3.2019); רע"פ 9316/17 שאער נ' מדינת ישראל (25.12.2017)). יתר על כן, כדברי בית משפט קמא, הרי שבית משפט השלום בלאו הכי הקל עם המבקש עת גזר את דינו. זאת, על אף "עברו התעבורתי המכביד" של המבקש והתעלמותו מכך עת ביצע את המעשים בהם הורשע במקרה דנן.

14. סוף דבר, הבקשה נדחית. לפיכך, ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין.

שׁוֹפֵט

21.11.2021
